

COVID-19 – Koroa tög'āk vại ne 'af'afa se 'os pure'aga

'E av karau hete'is hün se 'af'af te'is COVID-19, te' ne koroa tög'āk vại ne 'af'afa se 'os pure'aga la noh säe; ka la tu'āk ma jen mea'mea' 'oris la gargarue.

'Ou koroa tög'āk vại ne 'af'afa se pure'aga; 'eagle'ea la tög'āk vại ma tä'ma nā. Iris pō se' ma la nā ta hāiasoag hoi'āk ne la pō la matā'ua 'äe ma 'ou kanohoag ta, ma tape'ma se vại ne masā' ta, hat se

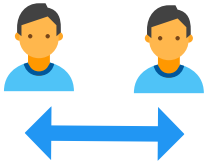
Avat ne la täea 'ou vại

Koroa tög'āk vại la aier'āk ke la famör he his 'es ta la sur'āk se lalaog ne koroa. Iä te leleit la 'äe kat seminte la' ra la täea 'ou vại, ka he' la säio' ne av hes ta ut te'is tä la säe, ma av hes ta lelei la täea 'ou vại. 'On fuaga se', 'äe kat a'noa târ roa ra 'e av ne 'äe la la' täea 'ou vại.

Nōnō ka la noanoa la teak 'ou vại 'e ut te'is; ma hāifäegag ma 'ou famorit ne rak se maj ne vại ta. Ma 'on famör hoi'āk (le'et 'e kaunohoag ta, kaumane'ag het ne famör matā' se 'af'afa) pō se'ma la la' se koroa tög'āk vại ta la teaka 'ou vại se 'äe, ne säio se famorit ne rak se maj ne vại ta ne iris pō la hoa' roaf se 'ou hanueta.

Noh väevä 'e ta le' hoi'akit

La a'sokoa noh väevä te'is, koroa tög'āk vại ne 'af'afa la ma 'oris foh la a'es'oa'āk ne tirot la tuk sin 'e uan 'on 'äe ma famorit ne rak se maj ne vại. Te te'is la pō la a'noanoa 'ou la afait se tē ne iris 'ea. Nōnō ka 'äe kat pō 'e ra la a'fai te a'lelei ne taf se rogrog ne fā' sin, rak'āk se 'ou famorit ne rak se maj ne vại ta. Iris pō se'ma la fā' alelei rogrog ne la 'es'ao se 'äe.

Nā ne vại jen vâh

'E av ma'oi, famorit ne rak se maj ne vại la pō la nā se 'äea vại la hāitauag ma huaj 'atakoat 'e av 'esea he, nat ke hue ne la se 'ef mafua la pō la nā la hele' 'e huaj fol. Nōnō ka vại ne 'af'afa ne nā sin la hāitauag ma hulet kat vâh 'e rēko 'äe ruerue fak foro noanoa 'e rēko 'af'af ne foro, ne 'äe noh 'e ut pū'atā, ne pō vavhiän 'e 'af'af fak foro, ne 'äe famör mafuet, famorit ne rak se maj ne vại la po se'ma la nā se 'äe 'ou vại ne hue la hāitauag ma huaj fol.

Vại ma hue se 'af'afa fuamamau 'e lalaog ne Niu Siragi se te' ne famör 'atakoa ma iä te pumuet la se fakput ta vại raurat nōnō ka 'äe kat a'noa ra la 'es pō 'e ia po se'ma la a'ökök ta le' hoi'akit nōnō ma famori pā 'es 'oris vại ka öf'ia. Nōnō ka ma 'on ökök het hün se vại, famorit ne rak se maj ne vại ta ma 'ou tæk ta la garue ag'esea ma 'äea la ao pot ta sal ne la hāiasoag se 'äe.

COVID-19 – Koroa tög'āk vai ne 'af'afa se 'os pure'aga

Noh teak 'ou vai ne nā sin

'Ou māuri iā te pumua. Se mao'āk la tōr 'ou hue ne 'iom 'eu vai 'e avat he ne ʻai la a'soko fak ma se tē ne 'ou tāk ta af'āk sin. Se a'meame'a ne tukua foh ne 'ou vai ne hue ne 'āe kop la 'iom ma toro. Kat 'es ra ta majat sākior vāh ne ma 'on tē raksa'at rāe ne la pō la remanē'akia 'ou māuri 'e rēko COVID-19.

Nōnō ka pā 'es ta aier'ākiag fo'ou hoi'akit se 'ou vai

Nōnō ka 'āe pā 'es hoi'āk ta 'ou vai ne pā 'es ta peap ne aier'ākiag fo'out ma hāifāegag ma 'ou tāk ta. Nōnō ka kat pō 'e ra la hāifāegag ma 'ou tāk ta, fāeag se 'ou famorit ne rak se maj ne vai ma iris pō se' ma la rak'āk se 'ou tāk ta la nā ta 'ou aier'ākiget. Tāk ma'oi la pō se' ma la nā roa 'ou aier'ākiag ne vai se koroa ne tög'āk vai 'e sal fou'ou 'e 'on 'ihete.

Tög ne 'ou vai ma hue ne 'af'āk sin

Nōnō ka 'āe kat pō 'e ra la tög 'ou vai, 'āe pō se' ma la far hāiasoag se Ministry of Social Development. Hat ma sākior se: www.covid19.govt.nz.

Garue he his hoi'āk koroa tög'āk vai ta pō la a'sok

Koroa tög'āk vai ma 'oris hāiasoag hoi'āk la pō la nā se 'āe ma 'ou kaunohoag ta. Koroa tög'āk vai ma 'oris hāiasoag ma sal he his la nā se famori. Tē he his te'is af'āk sin. Nōnō ka kat 'inea 'e ra ne koroa tög'āk vai tē 'ou pure'ag ta a'sok garue 'i, ma he' la hāifāegag ma irisa.

- Paket ne la af'āk 'ou vai
- Vai ne masā' ta
- Nōnō ka pā 'es mij hue la se 'ef mafua
- Nā hue la se 'ef mafua
- Sal ne la fu'akia hā' sika ta
- Pot fak tāk se salagat se 'ou ut luhuag ta
- Afumou'āk ne 'āe pō 'e 'af'af ne suak ta
- Afumou'āk ne 'āe pō 'e tot lamlama
- Afumou'āk ne 'āe teak 'e warfin - hue ne la a'māhin toto
- Pō la tog karau la a'es'ao'āk misin ne 'af'af
- Hāiasoag la tafir'akia te' ne vai ma hue ne vāh ao

Se mao'āk ne 'ou famorit ne rak se maj ne vai, pō la kel'āk se 'āe la a'es'ao'āk tapen misin se famör 'af'afa fak se pom ne hununuak ta, tē la foh 'af'af ne suak ta, misin se foh ne tot lamlama ma misin ne la hi'ia lāg matit ta 'e lalaog rī ta.

If you become unwell, call your doctor or Healthline 0800 611 116